

Varhaiskasvatuksen 10 johtotähteä – jokapäiväiset lapsen oikeudet

Tämä pdf tiedosto sisältää (ei muokattava):

Sivut 2 ja 4

”Jokaisella lapsella on oikeus...” -tähtikorttien etuosat (10 kpl).

Sivut 3 ja 5

”Jotta lapsen oikeus voi toteutua...” -tähtikorttien takaosat (10 kpl) sisältävät vinkkejä, miten varhaiskasvatushenkilöstö voi varmistaa lasten oikeuksien todentumisen omassa ryhmässään.

Sivut 6 ja 8

Varhaiskasvatushenkilöstön ”itsearviointi” -korttien etuosat (10 kpl).

Sivut 7 ja 9

”Jotta lapsen oikeus voi toteutua...” -korttien takaosat (10 kpl).

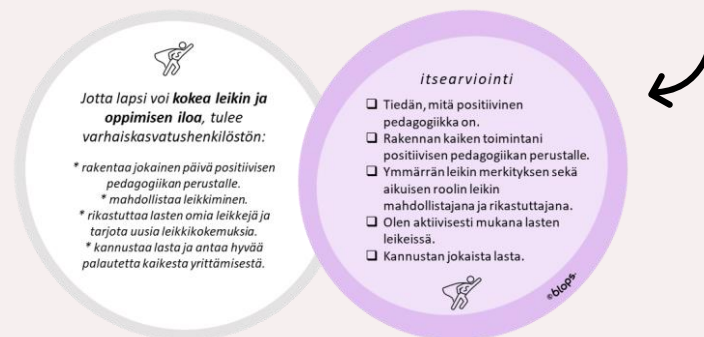
(Nämä ovat samat kortit kuin sivuilla 3 ja 5).

Kymmeneen kaksipuoliseen korttiin on koottu tiivistetysti

lapsen oikeudet varhaiskasvatuksessa sekä vinkkejä, miten varhaiskasvatushenkilöstö voi varmistaa lasten oikeuksien todentumisen omassa ryhmässään.

Materiaali sisältää myös jokaisen kymmenen kohdan osalta **varhaiskasvatushenkilöstön itsearviointikortit,** joiden avulla jokainen henkilöstön jäsen voi arvioida omaa toimintaansa.

*Jokaisella
lapsella on oikeus:*

osallistua
vasun mukaiseen
toimintaan

©blops.

*Jokaisella
lapsella on oikeus:*

huolenpitoon,
hyvinvointiin ja
tukeen

©blops.

*Jokaisella
lapsella on oikeus:*

tasa-arvoiseen ja
yhdenvertaiseen
kohteluun

©blops.

*Jokaisella
lapsella on oikeus:*

tulla kuulluksi,
ymmärretyksi ja
hyväksytyksi

©blops.

*Jokaisella
lapsella on oikeus:*

osallistua ja
vaikuttaa itseään
koskeviin asioihin

©blops.

**Mikäli haluat tulostaa tämän dian
kortit kaksipuolisina:**

*Tulosta sivut 2-3 ja valitse asetuksista:
"tulosta sivun molemmille puolille,
käännä sivut lyhyen reunan ympäri".*

Jotta **tasa-arvo** ja **yhdenvertaisuus** voi toteutua lapsiryhmässä, tulee varhaiskasvatushenkilöstön:

- * huomata jokaisessa lapsessa hyvää.
- * kohdata ja huomioida jokainen lapsi yksilönä.
- * toimia tasapuolisesti ja antaa jokaiselle lapselle yhtäläisiä mahdollisuuksia.
- * estää kaikenlainen syrjintä.

Jotta lapsen **huolenpito**, **hyvinvointi** ja **tuki** voi toteutua tarkoituksenmukaisesti, tulee varhaiskasvatushenkilöstön omalta osaltaan:

kohdata lapsi sensitiivisesti (olla aidosti läsnä), välittää ja huolehtia lapsen henkilökohtaisista tarpeista.

Jotta voi toteuttaa **vasun mukaista** toimintaa, tulee vasun sisällöt tuntea, ymmärtää ja osata.

Vinkit:

1. Lue varhaiskasvatussuunnitelma.
2. Lukiessasi merkkää kaikki ne kohdat, jotka eivät heti "avaudu".
3. Kerro esihenkilöllesi, mihin asioihin tunnet tarvitsevästi perehdytystä / lisäkoulutusta.

Jotta lapsi voi **vaikuttaa itseään koskeviin asioihin**, tulee varhaiskasvatushenkilöstön:

luoda ryhmän toimintatavat sellaisiksi, että lapsen osallisuus ja vaikuttamisen mahdollisuus toteutuu ja varmistuu joka päivä.

Vinkki:

tarkastelkaa, miten lapsen osallisuus toteutuu päivän eri tilanteissa.

Jotta lapsi voi tuntea tulleen **kuulluksi, ymmärretyksi ja hyväksytyksi** omana itsenään, tulee varhaiskasvatushenkilöstön:

- * olla kiinnostunut lapsesta ja hänen ajatuksistaan ja tekemisestään.
- * kysyä / selvittää lapsen mielenkiinnon kohteet.
- * puhua / kommunikoida lapsen osaamistason mukaisin keinoin (sanat, kuvat, ilmeet, eleet).

*Jokaisella
lapsella on oikeus:*

harjoitella ja
oppia uusia
taitoja ja asioita

©blops.

*Jokaisella
lapsella on oikeus:*

tuntea kuuluvansa
ryhmään ja saada
kavereita

©blops.

*Jokaisella
lapsella on oikeus:*

ilmaista itseään
monin eri
muodoin

©blops.

*Jokaisella
lapsella on oikeus:*

oppia leikkien
ja iloita
oppimisestaan

©blops.

*Jokaisella
lapsella on oikeus:*

terveelliseen,
turvalliseen ja
kestävään
elämäntapaan

©blops.

**Mikäli haluat tulostaa tämän dian
kortit kaksipuolisina:**

*Tulosta sivut 4-5 ja valitse asetuksista:
"tulosta sivun molemmille puolille,
käännä sivut lyhyen reunan ympäri".*

Jotta lapsi voi **ilmaista itseään monin eri muodoin**, tulee varhaiskasvatushenkilöstön:

- * mahdollistaa lasten omien ideoiden toteuttaminen.
- * tarjota vaihtoehtoja, koska kaikkien lasten ei tarvitse harjoitella asioita samoin menetelmin.
- * asettaa leikki- ja toimintavälineet lasten näkyville ja saataville.

Jotta lapsi voi **tuntea kuuluvansa ryhmään ja saada kavereita**, tulee varhaiskasvatushenkilöstön:

- * tehdä jokainen lapsi ryhmässä näkyväksi.
- * huolehtia, ettei kukaan lapsi jää tahtomattaan yksin.
- * auttaa kavereiden löytämisessä.
- * puuttua välittömästi kaikenlaiseen syrjimiseen ja kiusaamiseen.

Jotta lapsi voi **harjoitella ja oppia uusia taitoja ja asioita**, tulee varhaiskasvatushenkilöstön:

- * mahdollistaa ihmetteleminen, tutkiminen ja oivaltaminen.
- * tarjota monipuolisia oppimisen kokemuksia ja tilanteita.

Vinkki:

Sen sijaan, että annetaan vain valmiita vastauksia, esitetään kysymyksiä ja annetaan tilaa lapsen omalle ihmettelylle, tutkimiselle sekä oivaltamiselle.

Jotta lapsen **terveellinen, turvallinen ja kestävä elämäntapa** voi todentua, tulee varhaiskasvatushenkilöstön:

- * suunnitella ryhmän päivän rakenne selkeäksi ja joustavaksi, jossa vaalitaan kiireettömyyttä.
- * mahdollistaa riittävästi liikuntaa joka päivä.
- * mahdollistaa rauhoittuminen ja tarvittava lepo.
- * huolehtia riittävän ravinnon saamisesta.
- * ennaltaehkäistä ja puuttua kaikenlaisiin turvallisuusriskeihin.
- * tehdä arjessa luonnon ja ympäristön kannalta vastuullisia valintoja.

Jotta lapsi voi **kokea leikin ja oppimisen iloa**, tulee varhaiskasvatushenkilöstön:

- * rakentaa jokainen päivä positiivisen pedagogiikan perustalle.
- * mahdollistaa leikkiminen.
- * rikastuttaa lasten omia leikkejä ja tarjota uusia leikkikokemuksia.
- * kannustaa lasta ja antaa hyvää palautetta kaikesta yrittämisestä.

itsearviointi

- ☐ Olen sisäistänyt vasun tavoitteet.
- ☐ Toimintani on vasun mukaista.

©blops.

itsearviointi

- ☐ Koska välitän, huolehdin että joka päivä...

1. _____
2. _____
3. _____

©blops.

itsearviointi

- ☐ Minun on helppoa huomata jokaisessa lapsessa hyvää.
- ☐ En suosi ketään, vaan huomioin jokaisen lapsen ja annan kaikille yhtäläisiä mahdollisuuksia.

©blops.

itsearviointi

- ☐ Kyselen lasten kuulumisia päivittäin.
- ☐ Olen kiinnostunut ja innostunut lasten vaihtuvista mielenkiinnonkohteista.
- ☐ Sanojen lisäksi kommunikoin kuvin, ilmein ja elein.

©blops.

itsearviointi

- ☐ Olen / olemme tarkastelleet lapsen osallisuuden toteutumista päivän eri tilanteissa.

©blops.

Mikäli haluat tulostaa tämän dian kortit kaksipuolisina:

Tulosta sivut 6-7 ja valitse asetuksista: "tulosta sivun molemmille puolille, käännä sivut lyhyen reunan ympäri".

Jotta **tasa-arvo** ja **yhdenvertaisuus** voi toteutua lapsiryhmässä, tulee varhaiskasvatushenkilöstön:

- * huomata jokaisessa lapsessa hyvää.
- * kohdata ja huomioida jokainen lapsi yksilönä.
- * toimia tasapuolisesti ja antaa jokaiselle lapselle yhtäläisiä mahdollisuuksia.
- * estää kaikenlainen syrjintä.

Jotta lapsen **huolenpito**, **hyvinvointi** ja **tuki** voi toteutua tarkoituksenmukaisesti, tulee varhaiskasvatushenkilöstön omalta osaltaan:

kohdata lapsi sensitiivisesti (olla aidosti läsnä), välittää ja huolehtia lapsen henkilökohtaisista tarpeista.

Jotta voi toteuttaa **vasun mukaista** toimintaa, tulee vasun sisällöt tuntea, ymmärtää ja osata.

Vinkit:

1. Lue varhaiskasvatussuunnitelma.
2. Lukiessasi merkkää kaikki ne kohdat, jotka eivät heti "avaudu".
3. Kerro esihenkilöllesi, mihin asioihin tunnet tarvitsevasi perehdytystä / lisäkoulutusta.

Jotta lapsi voi **vaikuttaa itseään koskeviin asioihin**, tulee varhaiskasvatushenkilöstön:

luoda ryhmän toimintatavat sellaisiksi, että lapsen osallisuus ja vaikuttamisen mahdollisuus toteutuu ja varmistuu joka päivä.

Vinkki:

tarkastelkaa, miten lapsen osallisuus toteutuu päivän eri tilanteissa.

Jotta lapsi voi tuntea tulleen **kuulluksi, ymmärretyksi ja hyväksytyksi** omana itsenään, tulee varhaiskasvatushenkilöstön:

- * olla kiinnostunut lapsesta ja hänen ajatuksistaan ja tekemisestään.
- * kysyä / selvittää lapsen mielenkiinnon kohteet.
- * puhua / kommunikoida lapsen osaamistason mukaisin keinoin (sanat, kuvat, ilmeet, eleet).

itsearviointi

- ☐ Sen sijaan, että antaisin vain valmiita vastauksia, esitän kysymyksiä ja annan tilaa lapsen omalle ihmettelylle, tutkimiselle sekä oivaltamiselle.
- ☐ Toimin omalta osaltani niin, että lapsella on mahdollisuus harjoitella ja oppia uusia asioita joka päivä.

©blops.

itsearviointi

- ☐ Huomioin jokaisen lapsen, joka päivä.
- ☐ Varmistan, ettei kukaan lapsi jää ilman kaveria.
- ☐ Huolehdin, että kaikilla lapsilla on hyvä olla.
- ☐ Puutun aina epäasialliseen käytökseen sekä kaikkiin lasta syrjiviin tilanteisiin.

©blops.

itsearviointi

- ☐ Ymmärrän, ettei kaikkien lasten tarvitse harjoitella asioita samoin menetelmin.
- ☐ Mahdollistan lapsille erilaisia tapoja toteuttaa omaa luovuuttaan.
- ☐ Huolehdin, että kaikki leikki- ja toimintavälineet ovat houkuttelevasti lasten saatavilla.

©blops.

itsearviointi

- ☐ Tiedän, mitä positiivinen pedagogiikka on.
- ☐ Rakennan kaiken toimintani positiivisen pedagogiikan perustalle.
- ☐ Ymmärrän leikin merkityksen sekä aikuisen roolin leikin mahdollistajana ja rikastuttajana.
- ☐ Olen aktiivisesti mukana lasten leikeissä.
- ☐ Kannustan jokaista lasta.

©blops.

itsearviointi

- ☐ Kannustan lapsia liikkumaan.
- ☐ Mahdollistan lasten päivittäisen liikkumisen sisällä ja ulkona.
- ☐ Olen tutustunut yksikkömme turvallisuuskansioon.
- ☐ Tiedän, miten toimia mahdollisessa kiusaamis-, väkivalta ja häirintätilanteessa.
- ☐ Teen vastuullisia valintoja arjessa.

©blops.

Mikäli haluat tulostaa tämän dian kortit kaksipuolisina:

Tulosta sivut 8-9 ja valitse asetuksista: "tulosta sivun molemmille puolille, käännä sivut lyhyen reunan ympäri".

Jotta lapsi voi **ilmaista itseään monin eri muodoin**, tulee varhaiskasvatushenkilöstön:

- * mahdollistaa lasten omien ideoiden toteuttaminen.
- * tarjota vaihtoehtoja, koska kaikkien lasten ei tarvitse harjoitella asioita samoin menetelmin.
- * asettaa leikki- ja toimintavälineet lasten näkyville ja saataville.

Jotta lapsi voi **tuntea kuuluvansa ryhmään ja saada kavereita**, tulee varhaiskasvatushenkilöstön:

- * tehdä jokainen lapsi ryhmässä näkyväksi.
- * huolehtia, ettei kukaan lapsi jää tahtomattaan yksin.
- * auttaa kavereiden löytämisessä.
- * puuttua välittömästi kaikenlaiseen syrjimiseen ja kiusaamiseen.

Jotta lapsi voi **harjoitella ja oppia uusia taitoja ja asioita**, tulee varhaiskasvatushenkilöstön:

- * mahdollistaa ihmetteleminen, tutkiminen ja oivaltaminen.
- * tarjota monipuolisia oppimisen kokemuksia ja tilanteita.

Vinkki:

Sen sijaan, että annetaan vain valmiita vastauksia, esitetään kysymyksiä ja annetaan tilaa lapsen omalle ihmettelylle, tutkimiselle sekä oivaltamiselle.

Jotta lapsen **terveellinen, turvallinen ja kestävä elämäntapa** voi todentua, tulee varhaiskasvatushenkilöstön:

- * suunnitella ryhmän päivän rakenne selkeäksi ja joustavaksi, jossa vaalitaan kiireettömyyttä.
- * mahdollistaa riittävästi liikuntaa joka päivä.
- * mahdollistaa rauhoittuminen ja tarvittava lepo.
- * huolehtia riittävän ravinnon saamisesta.
- * ennaltaehkäistä ja puuttua kaikenlaisiin turvallisuusriskeihin.
- * tehdä arjessa luonnon ja ympäristön kannalta vastuullisia valintoja.

Jotta lapsi voi **kokea leikin ja oppimisen iloa**, tulee varhaiskasvatushenkilöstön:

- * rakentaa jokainen päivä positiivisen pedagogiikan perustalle.
- * mahdollistaa leikkiminen.
- * rikastuttaa lasten omia leikkejä ja tarjota uusia leikkikokemuksia.
- * kannustaa lasta ja antaa hyvää palautetta kaikesta yrittämisestä.